

**Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі мен
Қытай Халық Республикасы Бас кеден басқармасы арасындағы
Қазақстан Республикасынан Қытай Халық Республикасына бұршақ
пен жасымықтың экспорттық партияларына қойылатын карантиндік
және фитосанитариялық талаптар жөніндегі
Хаттама**

Бұдан әрі бірлесіп «Тараптар» деп аталатын, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі (бұдан әрі – ҚР АШМ) және Қытай Халық Республикасы Бас кеден басқармасы (бұдан әрі – ҚХР БКБ),

бұршақ пен жасымықты Қазақстаннан Қытайға қауіпсіз экспорттау және Қытайда ауыл шаруашылығы мен қоршаған ортаның қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында фитосанитариялық тәуекелдер талдауының (ФТТ) нәтижелері негізінде 2004 жылғы 17 мамырдағы Қазақстан Республикасы Үкіметі мен Қытай Халық Республикасы Үкіметі арасындағы өсімдіктер карантині және оларды қорғау жөніндегі келісімнің және 1951 жылғы 6 желтоқсандағы Өсімдіктер карантині және оларды қорғау жөніндегі халықаралық конвенцияның (ӨҚЖКХК) ережелеріне сәйкес төмендегілер туралы уағдаласты:

1-бап

Осы Хаттамада көрсетілген қазақстандық бұршақ пен жасымық Қазақстан Республикасы аумағында өсірілген және өңделген, тамақ өнімдеріне және/немесе тамақ өнеркәсібіне арналған, бірақ егуге арналмаған бұршақ тұқымдарына (*Pisum sativum*) және жасымық тұқымдарына (*Lens culinaris*) жатады.

2-бап

Қазақстаннан Қытайға экспортталатын бұршақ пен жасымық тұқымдары Қытай мен Қазақстандағы фитосанитариялық қауіпсіздік пен тамақ өнімдері қауіпсіздігіне қатысты заңдар мен қағидаларға сәйкес келуі тиіс. Қажет болған жағдайда екі тарап өсімдіктер карантині бойынша тиісті заңдардың талаптары туралы бір-біріні хабардар ете алады.

3-бап

Қытайға бұршақ пен жасымықты экспорттау алдында Қазақстанның кәсіпорны тексеру және тазарту шараларын қабылдауы керек, ал бұршақ пен жасымықта Хаттамаға Қосымшада айтылған, Қытай тарапында

алаңдаушылық тудыратын карантиндік зиянкестер болмауы тиіс және тірі жәндіктермен, кенелермен, моллюскылармен, топырақпен, қауырсындармен, жануарлардың нәжістерімен, арамшөптер тұқымдарымен және басқа да өсімдік қалдықтарымен араласпауы тиіс.

4-бап

ҚР АШМ Қытай үшін алаңдаушылық тудыратын карантиндік зиянкестердің бар-жоғына тексеру жүргізуі тиіс, вегетациялық кезеңде және бұршақ пен жасымықты сақтау кезеңінде халықаралық танылған тергеу және инспекция әдістерін қолдана отырып, тексеру жүргізіп және оның ішінде әдістер мен нәтижелерді, сондай-ақ ҚХР БКБ басқа да ақпараты, ҚХР БКБ-ның сұрауы бойынша өндірістік аймақта жоғарыда аталған карантиндік зиянкестерді зерттеу туралы есеп беруі керек.

ҚР АШМ бұршақ пен жасымық бойынша Қазақстандағы жаңа індеттер туралы және қабылданған алдын алу және бақылау шаралары туралы Қытайды тез арада жазбаша нысанда хабардар етуі тиіс.

5-бап

Бұршақ пен жасымықты өндіруші кәсіпорын өз өнімдерінің осы Хаттаманың талаптарына сәйкестігін қамтамасыз ету үшін қажетті шараларды қабылдауы тиіс.

ҚР АШМ бұршақ пен жасымық өндіруші кәсіпорнына, инспекция жүргізеді және қытай тарапына кепілдік бере отырып, ҚХР БКБ талаптарына сәйкес келетіндерін ұсынады. ҚХР БКБ бұл кәсіпорындарды бекіту рәсімінен кейін тіркейтін болады. ҚР АШМ ұсынған кәсіпорындар туралы ақпаратта атауы, бірегей сәйкестендіру коды, мекенжайы және байланыс телефондары болуы тиіс.

6-бап

Қаптамада экспортталатын бұршақ пен жасымық қытай тарапының талаптарына жауап беретін жаңа, таза, гигиеналық материалдарға оралуы тиіс.

Өнімнің аты, өндіріс орны, кәсіпорнның атауы мен тіркеу нөмірі әр орауда «Бұл өнім Қытай Халық Республикасына экспортталады» деп қытай тілінде анық белгіленуі тиіс.

Жоғарыда көрсетілген ақпарат қаптамаға жабысқақ заттаңба түрінде салынуы мүмкін. Тікелей сату үшін оралған бұршақ пен жасымықты орау және таңбалау қытай тарапының дайын тағам өнімдерін орау және таңбалау талаптарына сәйкес келуі керек.

Үйіндімен экспортталатын бұршақ пен жасымық тасымалдау кезінде төгілудің алдын алатын астықты тасымалдауға арналған көлік құралдарында, контейнерлерде, сыйымдалықтарда тасымалдануы тиіс.

7-бап

Қазақстаннан Қытайға экспортталатын бұршақ пен жасымықты Тасымалдау құралдары санитариялық және эпидемияға қарсы талаптарға сәйкес келуі тиіс.

Қазақстаннан Қытайға экспортталатын бұршақты жөнелтпес бұрын, арамшөптердің тұқымдары, тірі жәндіктер, астықтың басқа қоспалары, өсімдік қалдықтары, топырақ араласып кетпеуін бақылау және тасымалдау құралдары мұқият тексерілуі керек.

8-бап

Бұршақ пен жасымықты Қазақстаннан Қытайға экспорттамас бұрын ҚР АШМ карантин мен инспекция жүргізеді, сондай-ақ осы Хаттамада көзделген талаптарға сәйкес келетін, бұршақ пен жасымықтың әрбір партиясына ресми фитосанитариялық сертификат береді және сертификаттың бұршақ пен жасымық өндірісінің сорттары мен ауданын қамтиды және қосымша бағанында мыналар көрсетіледі: «Осы фитосанитариялық сертификаттың қолданылуы таралатын бұршақ, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі мен Қытай Халық Республикасы Бас Кеден Басқармасы арасындағы Қазақстан Республикасынан Қытай Халық Республикасына бұршақтың экспортталатын партияларына қойылатын карантиндік және фитосанитариялық талаптар бойынша Хаттама талаптарына сәйкес келеді, немесе «осы фитосанитариялық сертификаттың қолданылуы таралатын жасымық, Қазақстаннан Қытайға экспортталатын азық-түлік ретінде пайдаланылатын жасымықтың экспортталатын партияларына қойылатын карантиндік және фитосанитариялық талаптар бойынша Хаттама талаптарына сәйкес келеді»

Фитосанитариялық сертификаттың форматын екі Тарап алдын ала тексеруі тиіс.

Қазақстаннан бұршақ пен жасымықты Қытайға экспорттау алдында Қытайдың алаңдаушылығын тудыратын карантиндік зиянкестер мен өзге де тірі жәндіктерді жою үшін карантиндік өңдеу жүргізген жөн.

Карантиндік өңдеу әдістерін (химиялық заттар, температура, уақыт және басқа да техникалық талаптар) екі Тарап растайды және фитосанитариялық сертификатта көрсетіледі.

9-бап

Қазақстаннан Қытайға экспортталатын бұршақ пен жасымық Қытайға кіру порттарына келгеннен кейін, оған Қытай кедені карантин және инспекция жүргізеді.

ӨҚЖКХК тиісті стандарттарына сәйкес ҚХР БКБ ҚР АШМ-ды Қазақстаннан Қытайға экспортталатын бұршақ пен жасымыққа қатысты қабылданған карантин мен фитосанитариялық шаралардың бұзылуы туралы хабардар етуі тиіс.

ҚХР БКБ Қытайдың заңдары мен нормативтік актілерінде белгіленген фитосанитариялық талаптар мен азық-түлік қауіпсіздігі талаптарының бұзылуы немесе Қытайда алаңдаушылық тудыратын карантиндік зиянды организмдер анықталған кезде жүкке тиімді өңдеуден кейін әкелуге рұқсат етіледі, тиімді өңдеу болмаған жағдайда жүк қайтарылуы немесе жойылуы тиіс.

Егер жоғарыда көрсетілген сәйкессіздік анықталса, ҚХР БКБ әрбір нақты жағдай туралы ҚР АШМ-ды хабардар етеді және бұзушылықтың ауырлығына қарай Қытай мәселенің тиімді шешілгенін растағанға дейін Қытайға экспорттау үшін тиісті кәсіпорындардың біліктілігін тоқтатады.

10-бап

Ресми сауда алдында ҚХР БКБ карантин жөніндегі лауазымды адамды жергілікті жерде инспекция жүргізу немесе осы Хаттаманың орындалуын, кәсіпорындарда өңдеу шарттарын және зертханалық сынақтар мүмкіндіктерін қашықтықтан бейнеинспекциялау үшін жібереді, ал ҚР АШМ ынтымақтасады және көмек көрсетеді.

ҚХР БКБ Қазақстандағы бұршақ пен жасымықта зиянкестердің нақты болуына және зиянкестерді болдырмауға негізделген тәуекелдерді қосымша талдауды аяқтайды. Карантиндік зиянкестердің тізімі және тиісті карантиндік шаралар ҚР АШМ келісімі бойынша түзетілуі мүмкін. Қажет

**Қытай тарапы баса назар аударатын карантиндік зиянды
организмдердің тізімі:**

1. Arabismosaic virus (ArMV)
2. Acanthoscelides obtectus
3. Anthrenus picturatus
4. Bruchus lentis
5. Trogoderma granarium
6. Trogoderma variabile
7. Pseudomonas syringae pv. Pisi
8. Ditylenchus dipsaci
9. Orobanchе spp.
10. Verticillium dahliae
11. Xanthium spp.(не китайские виды)
12. Acroptilon repens
13. Cuscuta spp.
14. Sorghum halepense (джонсонграсс и его помеси)
15. Avena ludoviciana
16. Iva xanthifolia
17. Aegilops tauschii
18. Aegilops cylindrical
19. Caulis latifolia
20. Scandix pecten veneris
21. Lactuca serriola
22. Bunias orientalis

болған кезде ҚХР БКБ Қазақстанға инспекцияны қоса алғанда, ретроспективті қарау үшін сарапшыларды жібере алады.

ҚР АШМ инспекция және ынтымақтастық жүргізу бойынша тиісті шығындарды (көлік шығындарын, тұру шығындарды қоса алғанда және т.б.) өзіне алады. Хаттамаға осы инспекцияның нәтижелері негізінде, екі Тараптың келісімі бойынша өзгерістер енгізілуі тиіс.

11-бап

Осы Хаттаманы түсіндіруге немесе іске асыруға қатысты кез келген келіспеушіліктер екі тарап арасындағы консультациялар арқылы бейбіт жолмен шешілетін болады.

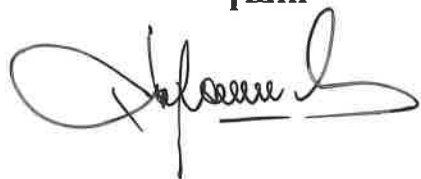
12-бап

Осы Хаттама екі Тарап қол қойған күннен бастап күшіне енеді және бес жыл бойы күшінде қалады.

Осы Хаттамаға Тараптардың өзара келісімі бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін. Егер Тараптардың ешқайсысы қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін кемінде алты (6) ай бұрын осы Хаттаманың қолданылуын тоқтату туралы хабарлама жібермесе, осы Хаттаманың қолданылуы автоматты түрде қосымша бес жылдық кезеңге ұзартылады.

2023 жылғы «17» мамырда Сиань қ. әрқайсысы қазақ, қытай, орыс және ағылшын тілдерінде екі данада жасалды, бұл ретте барлық мәтіндер бірдей күшке ие. Осы Хаттаманың мәтіндері арасында алшақтық болған жағдайда, Тараптар ағылшын тіліндегі мәтінге жүгінеді.

Қазақстан Республикасы
Ауыл шаруашылығы
министрлігі
үшін

Қытай Халық Республикасы
Бас Кеден басқармасы
үшін

哈萨克斯坦共和国农业部与中华人民共和国海关总署关于哈萨克斯坦食用豌豆、兵豆输华检验检疫要求议定书

为确保哈萨克斯坦食用豌豆、兵豆安全输往中国,确保中国农业生产安全和生态环境安全,哈萨克斯坦共和国农业部(以下称哈方)和中华人民共和国海关总署(以下称中方)在有害生物风险分析基础上,根据中华人民共和国政府和哈萨克斯坦共和国政府2004年5月17日签署的关于植物保护和检疫合作协定,以及1951年12月6日国际植物保护公约(IPPC)有关规定,达成如下协议:

第一条

本议定书中的豌豆、兵豆是指在哈萨克斯坦境内种植和加工,用于食用或食品加工用的非种用的豌豆(*Pisum sativum*)和兵豆(*Lens culinaris*)籽粒。

第二条

哈萨克斯坦输华豌豆、兵豆应符合中国和哈萨克斯坦植物检疫以及食品安全相关法律法规规定。根据需要,双方可互相通报有关植物检疫法律法规要求。

第三条

豌豆、兵豆出口前,哈方企业应采取适当的过筛清杂措施,输华豌豆、

兵豆不得带有附件所列中方关注的检疫性有害生物，不得混入活虫、螨类、软体动物、土壤、羽毛、动物粪便、杂草种子及其它植物残体。

第四条

哈方应采取国际认可的调查和检查方法，在豌豆、兵豆生长期和储藏期针对中方关注的检疫性有害生物开展疫情调查，并根据中方需要提交上述检疫性有害生物发生情况的调查报告，包括调查方法及结果，以及应中方要求提供的其他信息。哈方应及时向中方书面通报哈萨克斯坦境内豌豆、兵豆上新发生的植物疫情和采取的防控措施。

第五条

输华豌豆、兵豆加工企业应采取必要措施保证其产品符合本议定书的要求。

哈方应对输华豌豆、兵豆加工企业进行检查，将符合中方要求的企业推荐给中方并提供担保。中方将对哈方提供的企业进行审核，通过后予以注册。哈方推荐企业信息需包括企业名称、唯一标识代码、地址、联系方式等。

第六条

哈萨克斯坦出口包装的豌豆、兵豆必须采用符合中方要求的新的、清洁、卫生材料包装。每一包装应以用中文或英文清晰标注产品品名、产地、加工企业名称及其注册号，用中文注明“本产品输往中华人民共和国”。

上述信息可以以标签形式粘贴在包装上。直接销售的预包装豌豆、兵豆包装及标签须符合中国预包装食品包装及标签管理规定。

通过散装方式运输的，应使用专用车辆、集装箱或其他粮食专用运输工具，并在运输过程中防止撒漏。

第七条

哈萨克斯坦输华豌豆、兵豆的运输工具应符合卫生和防疫要求。装运前，运输工具要进行彻底的检查，以防止混入杂草籽、活体昆虫、其他谷物杂质、植物残体、土壤。

第八条

哈萨克斯坦输华豌豆、兵豆向中国出口前，哈方应对其实施检验检疫，对每批符合议定书要求的豌豆、兵豆出具植物检疫证书，注明豌豆、兵豆品种和产区，并在附加声明栏中注明：“该植物检疫证书证明的豌豆符合哈萨克斯坦豌豆输华检验检疫要求议定书规定”或“该植物检疫证书证明的兵豆符合哈萨克斯坦兵豆输华检验检疫要求议定书规定”。植物检疫证书格式应当由双方事先确认。

输华豌豆、兵豆在出口前，应实施检疫处理，确保杀灭检疫性有害生物和其他中方关注的活虫。检疫处理方法（如药剂、温度、时间等技术要求）由双方共同确认并在植物检疫证书中注明。

第九条

豌豆、兵豆到达中国入境口岸后，中国海关将实施检验检疫。根据国际植物保护公约相关标准，中方将向哈方通报输华豌豆、兵豆检疫问题及所采取的植物检疫措施。

一旦发现违反中国植物检疫、食品安全相关法律法规规定的情况，或检出中方关注的检疫性有害生物，在经有效处理后方可允许进境，如无有效处理方式的，则作退回或销毁处理。发现上述违规情况，中方将如实向哈方通报，并视违规情况严重程度暂停相关企业输华资质，直至中方确认问题已得到有效整改。

第十条

开展正式贸易前，中方将派员对议定书执行情况、企业条件和实验室检测能力开展实地检查或远程视频检查，哈方将予以配合和协助。

中方将根据哈萨克斯坦豌豆、兵豆有害生物发生情况开展进一步的风险评估，并与哈方协商，调整中方关注的检疫性有害生物名单及相应检疫措施。如有必要，中方可派专家赴哈萨克斯坦开始回顾性检查，包括实地检查。哈方承担检查相关费用（包括交通费、食宿费用等）并给予配合。双方可根据检查结果共同协商对本议定书进行修订。

第十一条

双方在解释和执行本议定书时产生分歧，应通过双方友好协商予以解决。

附件

中方关注检疫性有害生物名单

1. 南芥菜花叶病毒 *Arabis mosaic virus* (ArMV)
2. 菜豆象 *Acanthoscelides obtectus*
3. 箭斑圆皮蠹 *Anthrenus picturatus*
4. 欧洲兵豆象 *Bruchus lentis*
5. 谷斑皮蠹 *Trogoderma granarium*
6. 花斑皮蠹 *Trogoderma variabile*
7. 丁香假单胞菌豌豆致病变种 *Pseudomonas syringae* pv. *psis*
8. 鳞球茎线虫 *Ditylenchus dipsaci*
9. 列当 (属) *Orobancha* spp.
10. 大丽花轮枝孢菌 *Verticillium dahliae*
11. 苍耳 (属) (非中国种) *Xanthium* spp. (non-Chinese species)
12. 顶羽菊 *Acroptilon repens*
13. 菟丝子属 *Cuscuta* spp.
14. 假高粱及其杂交种 *Sorghum halepense* (Johnsongrass and its cross breeds)
15. 法国野燕麦 *Avena ludoviciana*
16. 假苍耳 *Iva xanthifolia*
17. 节节麦 *Aegilops tauschii*
18. 具节山羊草 *Aegilops cylindrica*
19. 宽叶高加利 *Caucalis latifolia*
20. 牧人针 *Scandix pecten-veneris*
21. 毒莴苣 *Lactuca serriola*
22. 疣果匙荠 *Bunias orientalis*

第十二条

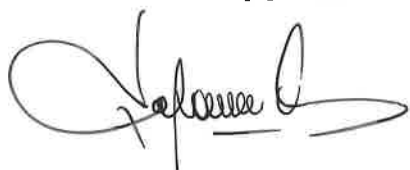
本议定书签署之日起生效，有效期 5 年。经双方同意，本议定书可以进行修订。如一方要终止本议定书，应提前 3 个月书面通知另一方。本议定书如双方在期满 6 个月前均未提出修改或终止本议定书，则本议定书将自动延长 5 年。

本议定书于 2023 年 5 月 14 日在 西安 签署，以哈文、中文、俄文和英文四种文字写成，一式两份。所有文本同等有效，如有歧义，以英文文本为准。

哈萨克斯坦共和国

农业部

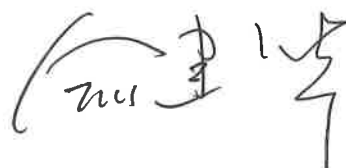
代 表

中华人民共和国

海关总署

代 表

Протокол
между Министерством сельского хозяйства Республики Казахстан и
Главным таможенным управлением Китайской Народной Республики
по карантинным и фитосанитарным требованиям к экспортным
партиям гороха и чечевицы из Республики Казахстан в Китайскую
Народную Республику

Министерство сельского хозяйства Республики Казахстан (далее – МСХ РК) и Главное таможенное управление Китайской Народной Республики (далее – ГТУ КНР), совместно именуемые «Стороны»,

с целью безопасного экспорта гороха и чечевицы из Республики Казахстан (Казахстан) в Китайскую Народную Республику (Китай) и обеспечения безопасности сельского хозяйства и экологии в Китае, на основе результатов анализа фитосанитарного риска (PRO), в соответствии с положениями Соглашения о сотрудничестве между Правительством Республики Казахстан и Правительством Китайской Народной Республики по карантину и защите растений от 17 мая 2004 года и Международной конвенции по карантину и защите растений от 6 декабря 1951 года (МККЗР), договорились о следующем:

Статья 1

Казахстанский горох и чечевица, указанные в настоящем Протоколе, относятся к семенам гороха (*Pisum sativum*) и чечевицы (*Lens culinaris*), выращенным и обработанным на территории Казахстана, предназначенным для пищевых продуктов и/или пищевой промышленности, но не для посева.

Статья 2

Экспортируемые из Казахстана в Китай семена гороха и чечевицы должны соответствовать законам и правилам, касающимся фитосанитарной безопасности и безопасности пищевых продуктов в Казахстане и Китае. При необходимости обе Стороны могут информировать друг друга о требованиях соответствующих законодательств в области карантина растений.

Статья 3

Перед экспортом гороха и чечевицы в Китай перерабатывающее предприятие Казахстана должно принять соответствующие меры по проверке и очистке, а горох и чечевица не должны содержать карантинных

вредителей, вызывающих беспокойство у Китая, перечисленных в Приложении к настоящему Протоколу, и не должны смешиваться с живыми насекомыми, клещами, моллюсками, почвой, перьями, экскрементами животных, семенами сорняков и другими растительными остатками.

Статья 4

МСХ РК должно провести обследование на предмет наличия карантинных вредителей, вызывающих беспокойство у Китая, в течение вегетационного периода и периода хранения гороха и чечевицы, используя международные признанные методы расследования и инспекции, и по запросу ГТУ КНР предоставить отчет об обследовании вышеупомянутых карантинных вредителей на площади производства, включая методы и результаты, а также другую информацию, запрошенную ГТУ КНР.

МСХ РК следует незамедлительно уведомить ГТУ КНР в письменной форме о новых эпидемиях гороха и чечевицы в Казахстане и мерах профилактики и контроля, принятых МСХ РК.

Статья 5

Предприятие по переработке гороха и чечевицы должно принять необходимые меры для обеспечения соответствия своей продукции требованиям настоящего Протокола.

МСХ РК должно провести инспекцию предприятия по переработке гороха и чечевицы и гарантированно рекомендовать ГТУ КНР тех, кто соответствует требованиям китайской стороны. ГТУ КНР регистрирует эти предприятия после процедуры утверждения. Информация о предприятии, рекомендованном МСХ РК, должна содержать название, уникальный идентификационный код, адрес и контактные данные.

Статья 6

Горох и чечевица, экспортируемые в упаковке, должны быть упакованы в новые, чистые и гигиеничные материалы, соответствующие требованиям китайской стороны.

Название продукта, место производства, название и регистрационный номер предприятия должны быть четко указаны на каждой упаковке в следующей редакции: «Этот продукт экспортируется в Китайскую Народную Республику», написанной на китайском языке.

Вышеуказанная информация может быть нанесена на упаковку в виде клейкой этикетки. Упаковка и маркировка фасованного гороха и чечевицы

для прямой продажи должны соответствовать требованиям китайской стороны по упаковке и маркировке готовых пищевых продуктов.

Горох и чечевица, экспортируемые насыпью, должны перевозиться в транспортных средствах, контейнерах, емкостях, предназначенных для перевозки зерна, предотвращающих просыпание при транспортировке.

Статья 7

Средства транспортировки гороха и чечевицы, экспортируемых из Казахстана в Китай, должны соответствовать санитарным и противозидемическим требованиям китайской стороны.

Перед отправкой гороха и чечевицы, экспортируемых из Казахстана в Китай, средства отслеживания и транспортировки должны быть тщательно проверены, чтобы предотвратить смешивание семян сорняков, живых насекомых, других примесей зерна, растительных остатков, почвы.

Статья 8

Перед экспортом гороха и чечевицы из Казахстана в Китай МСХ РК проводит карантин и инспекцию, а также выдает официальный фитосанитарный сертификат на каждую партию гороха и чечевицы, которая соответствует требованиям, предусмотренным настоящим Протоколом, и включает сорта и район производства гороха и чечевицы и в дополнительной графе сертификата указывается: «Горох, на который распространяется действие настоящего фитосанитарного сертификата, соответствует требованиям Протокола между Министерством сельского хозяйства Республики Казахстан и Главным таможенным управлением Китайской Народной Республики по карантинным и фитосанитарным требованиям к экспортным партиям гороха из Республики Казахстан в Китайскую Народную Республику» или «Чечевица, на которую распространяется действие настоящего фитосанитарного сертификата, соответствует требованиям Протокола по карантинным и фитосанитарным требованиям к экспортным партиям чечевицы, используемого в качестве продовольствия, из Казахстана в Китай».

Формат фитосанитарного сертификата должен быть заранее проверен обеими Сторонами.

Перед экспортом гороха и чечевицы в Китай Казахстану следует провести карантинную обработку, чтобы обеспечить уничтожение карантинных вредителей и других живых насекомых, вызывающих беспокойство у Китая.

Методы карантинной обработки (такие как фармацевтические

препараты, температура, время и другие технические требования) должны быть подтверждены обеими Сторонами и отмечены в фитосанитарном сертификате.

Статья 9

По прибытию гороха и чечевицы, экспортируемых из Казахстана в Китай в порты въезда в Китай, таможенная служба Китая проводит карантин и инспекцию.

В соответствии с соответствующими стандартами МККЗР, ГТУ КНР должно информировать МСХ РК о нарушении карантина и фитосанитарных мерах, принятых в отношении гороха и чечевицы, экспортируемых из Казахстана в Китай.

В случае обнаружения ГТУ КНР нарушений фитосанитарных требований и требований безопасности пищевых продуктов, установленных законами и нормативными актами Китая, или обнаружения карантинных вредных организмов, вызывающих беспокойство у Китая, грузу будет разрешен ввоз после эффективной обработки, в случае отсутствия эффективной обработки груз должен быть возвращен или уничтожен.

В случае обнаружения вышеупомянутого несоответствия, ГТУ КНР уведомляет МСХ РК о каждом конкретном случае и приостанавливает квалификацию соответствующих предприятий для экспорта в Китай в зависимости от серьезности нарушения до тех пор, пока Китай не подтвердит, что проблема была эффективно устранена.

Статья 10

Перед официальной торговлей ГТУ КНР направляет должностное лицо по карантину для проведения инспекции на месте или удаленного видеоинспектирования о выполнении требований настоящего Протокола, условий обработки на предприятиях и возможностей лабораторных испытаний, а МСХ РК сотрудничает и оказывает помощь.

ГТУ КНР завершает дополнительный анализ рисков, основанный на фактическом присутствии вредителей на горохе и чечевице в Казахстане и устранение вредителей. Список карантинных вредителей и соответствующие карантинные меры могут быть скорректированы по согласованию с МСХ РК. При необходимости ГТУ КНР может направить экспертов в Казахстан для ретроспективного изучения, включая инспекцию на месте.

МСХ РК берет на себя соответствующие расходы (включая транспортные расходы, расходы на проживание и т.д.) по проведению

**Список карантинных вредных организмов, вызывающих
беспокойство у Китая:**

1. Arabismosaic virus (ArMV)
2. Acanthoscelides obtectus
3. Anthrenus picturatus
4. Bruchus lentis
5. Trogoderma granarium
6. Trogoderma variabile
7. Pseudomonas syringae pv. pisi
8. Ditylenchus dipsaci
9. Orobanche spp.
10. Verticillium dahliae
11. Xanthium spp.(non-Chinese species)
12. Acroptilon repens
13. Cuscuta spp.
14. Sorghum halepense (Johnsongrass and its cross breeds)
15. Avena ludoviciana
16. Iva xanthifolia
17. Aegilops tauschii
18. Aegilops cylindrica
19. Caulis latifolia
20. Scandix pecten veneris
21. Lactuca serriola
22. Bunias orientalis

инспекции и сотрудничеству. В Протокол должны быть внесены изменения на основе результатов этой инспекции и с согласия обеих Сторон.

Статья 11

Любые разногласия, касающиеся толкования или реализации настоящего Протокола, будут решаться мирным путем посредством консультаций между обеими Сторонами.

Статья 12

Настоящий Протокол вступает в силу с даты его подписания обеими Сторонами и остается в силе в течение пяти лет.

В настоящий Протокол могут быть внесены изменения и дополнения по взаимному согласию Сторон. Если ни одна из Сторон не направит уведомление о прекращении действия настоящего Протокола по крайней мере за шесть (6) месяцев до истечения срока действия, действие настоящего Протокола автоматически продлевается на дополнительный пятилетний период.

Совершено в г. Сиань «14» март 2023 года, в двух экземплярах каждый на казахском, китайском, русском и английском языках, причем все тексты имеют одинаковую силу. В случае каких-либо расхождений между текстами настоящего Протокола, Стороны обращаются к тексту на английском языке.

За
Министерство
сельского хозяйства
Республики Казахстан

За
Главное
таможенное управление Китайской
Народной Республики

Protocol
between the Ministry of Agriculture of the Republic of Kazakhstan and the
General Administration of Customs of the People's Republic of China of
Inspection and Quarantine Requirements for the Export of Peas and
Lentils Used as food from the Republic of Kazakhstan to the People's
Republic of China

The Ministry of Agriculture of the Republic of Kazakhstan (hereinafter referred to as MA RK) and the General Administration of Customs of the People's Republic of China (hereinafter referred to as GACC), hereinafter collectively referred to as the «Parties»,

in order to safely export peas and lentils from Republic of Kazakhstan (Kazakhstan) to People's Republic of China (China), and ensure the safety of agriculture and ecology in China, based on the results of pest risk analysis (PRA), following the provisions of the Agreement on Cooperation between the Government of the Republic of Kazakhstan and the Government of the People's Republic of China on quarantine and plant protection dated May 17, 2004, following the provisions of the International Plant Protection Convention of December 6, 1951 (IPPC),

have agreed on the following:

Article 1

The Kazakhstani peas and lentils mentioned in this Protocol refer to the seed of peas (*Pisum sativum*), and lentils (*Lens culinaris*) which is cultivated and processed in Kazakhstan intended for food and/or food processing, but not for sowing.

Article 2

The peas and lentils exported from Kazakhstan to China shall comply with the relevant Chinese and Kazakhstan phytosanitary and food safety laws and regulations. If necessary, both parties can inform each other of the requirements of relevant plant quarantine laws and regulations.

Article 3

Before exporting peas and lentils to China, the processing enterprise of Kazakhstan must take appropriate screening and cleaning measures, and peas and lentils must not carry quarantine pests of Chinese concern listed in the Annex to this Protocol, and shall not be mixed with living insects, mites, mollusks, soil, feathers, animal feces, weed seeds and other plant residues.

Article 4

The MA RK shall conduct pest survey targeting quarantine pests of concern to China during the growing season and the storage period of peas and lentils by adopting internationally recognized methods of investigation and inspection, and provide GACC with the survey report of above mentioned quarantine pests in the production area upon the request of GACC, including the methods and results, and other information requested by GACC.

MA RK should promptly notify GACC in writing of new epidemics of peas and lentils in Kazakhstan and the prevention and control measures taken by MA RK.

Article 5

The processing enterprise of peas and lentils exported from Kazakhstan to China shall take necessary measures to ensure that their products meet the requirements of this Protocol.

The MA RK shall audit the processing enterprise of peas and lentils, and recommend those who meet the requirements of the Chinese side to the GACC with guarantee. The GACC will register those enterprise after approvals procedure. The information of the enterprise recommended by the MA RK shall contain the name, unique identification code, address and contact.

Article 6

Peas and lentils exported in packaging must be packaged in new, clean and hygienic materials that meet the requirements of the People's Republic of China.

The name of the product, the place of producing, the name and registration number of the enterprise, must be clearly indicated on each package in Chinese or English, characters in the following wording: «This product is exported to the People's Republic of China» and the information in Chinese.

Abovementioned information can be applied to the package in the form of adhesive label. The packaging and labeling of pre-packaged peas and lentils for direct sale shall comply with China's pre-packaged food packaging and labeling regulations.

Peas and lentils exported in bulk shall be transported in transport vehicles, containers, vessels, designed for the transportation of grain, preventing spillage during transportation.

Article 7

The transportation means of peas and lentils exported from Kazakhstan to China shall meet the sanitary and epidemic prevention requirements. Before the peas and lentils exported from Kazakhstan to China are shipped, the transportation means must be thoroughly inspected to prevent the mixing of weed seeds, live insects, other grain impurities, plant residues, soil.

Article 8

Before export of peas and lentils from Kazakhstan to China, MA RK shall conduct quarantine and inspect on it, and issue an official Phytosanitary Certificate to each shipment of peas and lentils which complies with the requirements stipulated in the Protocol, and include the varieties and the producing area of the raw material peas and lentils, and the following statement in additional declaration section the following statement: «The peas covered by this Phytosanitary Certificate comply with the requirements of the protocol of inspection and quarantine requirements for the export of peas used as food from Kazakhstan to China» or «The lentils covered by this Phytosanitary Certificate comply with the requirements of the protocol of inspection and quarantine requirements for the export of lentils used as food from Kazakhstan to China».

The format of the Phytosanitary Certificate shall be verified by both Parties in advance. Kazakhstan should carry out quarantine treatment before exporting peas and lentils to China to ensure the killing of quarantine pests and other living insects of concern to China. Quarantine treatment methods (such as pharmaceutical, temperature, time and other technical requirements) shall be confirmed by both sides and noted in the Phytosanitary Certificate.

Article 9

When Kazakhstan peas and lentils reach entry ports of China, the China Customs shall conduct quarantine and inspection.

In accordance with related standards of IPPC, the GACC shall inform the MA RK about quarantine violation and the phytosanitary measures taken in the peas and lentils exported from Kazakhstan to China.

If case of detection by the GACC of violations of the phytosanitary and food safety requirements established by the laws and regulations of China, or detection of quarantine pests concerned by the GACC, the consignment will be allowed entiy after effective treatment in case of no effective treatment, the consignment shall be returned or destroyed.

If the above-mentioned non-compliance is found, GACC will notify MA RK on case-by-case basis and suspend the qualification of relevant enterprises to export to China depending on the severity of the violation until China confirms that the problem has been effectively rectified

Article 10

Before the formal trade, GACC will send quarantine official to carry out on-site inspection or remote video inspection the implementation of this Protocol, processing conditions of enterprises and laboratory testing capacity, and MA RK shall cooperate and assist.

GACC will complete an additional risk analysis based on the actual presence of pests on peas and lentils in Kazakhstan and pest interception. The list of quarantine pests and relevant quarantine measures may be adjusted as agreed with MA RK. If necessary, GACC may send experts to Kazakhstan for retrospective review, including on-site inspection.

MA RK assumes the relevant costs (including transportation costs, living expenses, etc.) for conducting inspection and cooperate. The Protocol shall be amended based on the outcome of this inspection and with the agreement of the two Parties.

Article 11

Any divergence regarding to the interpretation or implementation of this Protocol will be resolved peacefully through consultation between both Parties.

Pests of Quarantine concern to China

1. Arabismosaic virus (ArMV)
2. Acanthoscelides obtectus
3. Anthrenus picturatus
4. Bruchus lentis
5. Trogoderma granarium
6. Trogoderma variabile
7. Pseudomonas syringae pv. pisi
8. Ditylenchus dipsaci
9. Orobanche spp.
10. Verticillium dahliae
11. Xanthium spp.(non-Chinese species)
12. Acroptilon repens
13. Cuscuta spp.
14. Sorghum halepense (Johnsongrass and its cross breeds)
15. Avena ludoviciana
16. Iva xanthifolia
17. Aegilops tauschii
18. Aegilops cylindrica
19. Caulis latifolia
20. Scandix pecten veneris
21. Lactuca serriola
22. Bunias orientalis

Article 12

This Protocol shall enter into force on the date of its signing by both Parties and remain valid for a period of five years.

This Protocol could be amended by mutual consent of the Parties. If neither Party gives notice to terminate this Protocol at least six (6) months prior to the expiry date, this Protocol shall be extended automatically for an additional period of five years.

Done at Kian on 17 May 2023 in duplicate in Kazakh, Chinese, Russian and English, all copies are equally authentic. In case of any divergence between the texts of this Protocol, the Parties refer to the text in English.

**For the Ministry of
Agriculture of the Republic
of Kazakhstan**

**For the General Administration
of Customs of the People's
Republic of China**

